

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A városi lakosság és az árdrágítók.*

Forrás: *Bpesti Hírlap*

Bp.

1915 XII. 11

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1915"

Személy

Helyszám

A városi lakosság és az árdrágítók.

— A tizes bizottság ülése. —

A tizes élmező-bizottság ma délutáni ülésén Vázsonyi Vilmos dr. élt az alkalommal, hogy reflektáljon Serényi Béla grófnak a parlamentben elmondott beszédére. Serényi gróf az árdrágítókát támadta s főlemlitette, hogy Budapesten százezrekre szaladgálnak az olyan emberek, a kiknek nincs más foglalkozásuk, mint megcsalni és meglopni a termelőt, meg a fogyasztót. Rámutatott arra, hogy micsoda hatással lehet az ár drágulására az is, ha kis szatócsok állanak össze s általában kikelt a jogosulatlan és drágító közvetítők ellen. Vázsonyi Serényi gróf beszédét a városok polgársága ellen intézett támadásnak vette, a mit nem lehet megjegyzés nélkül hagyni, mert a városok lakossága nemcsak a közvetítők közül kerül ki. Sem Budapest, sem más magyar város lakossága nem azonosíthatja magát a közvetítők fölösleges részével, a kik lehetnek szervezett választók, lehetnek kitűnő kortesek, sőt az ő vállukon egy egész közigazgató rendszer is nyugodhat, de eddig még mindig nem ők alkotják a magyar városi polgárság nagy tömegét. Támadást, mely a jogosulatlan közvetítők és a kis spekulánsok hallgatag szövetsége ellen hangzott el, nem vehet magára nézve sérelmesnek a városi lakosság és a tisztességes kereskedelem, hiszen minden érdekük az, hogy a termelő és a fogyasztó közé minél kevesebb dologtalan kéz ékelje be magát.

Vázsonyi azzal kezdte beszédét, hogy megkérdezte, érkezett-e már a kormánytól leirat a közgyűlés fölterjesztésére? A városok — nyomond — elérkeztek arra a pontra, a hol már a hallgatás

bűn. Ugy kezdenek róluk tárgyalni, mintha a világon sem volnának s olyan hangon beszélnek a városokról, hogy azt enyhe kifejezéssel legalább is arrogánsnak kell neveznie. És nemcsak olyanok, a kiknek legalább multjuk van, de olyanok is, a kiknek nincs. A városok jól teszik, ha most már a megtorlás útjára lépnek. Ott még nem tartunk, hogy a városokról így lehessen beszélni, ha pedig itt tartunk, akkor nem lesz érdemes városokat képviselni, különösen, ha a parlamentben ilyen gyerekes beszédekkel tapsal kísérik, még pedig akár jobbról, akár balról. Ezeknek az uraknak nincs fogalmuk arról, hogy kereskedelem már a főnciálak idejében is volt, s most az őskori csereforgalomra akarnak bennünket kényszeríteni. Szükséges, hogy megtörténjék a városok állásfoglalása, tájrák föl a maguk vergődését és szenvedését olyan kérdésekben, a melyekben minden támogatás nélkül állottak s a képviselőiket végre tanítsák meg másra. Kívánatosnak tartja, hogy a közéletmezés ügyosztálya abban a beszámoló jelentésében, mellet a közgyűlés elé terjeszt, gyűjtse össze amaz adatokat, a melyek az osztrák és a német kormány intézkedéseire vonatkoznak. Azt olvassa, hogy nagy földművelésügyi tudósítók azt ajánlják Budapestnek, hogy tegyen úgy, mint Berlin a zöldségtermelés, illetve csatornázás kérdésében s nem képesek megérteni, hogy Berlint a kényszerűség vitte erre. Ők szívesen cserélnének a mi Dunánkkal. Olvassa, hogy a német birodalmi kormány maximálta a zöldség és az édesvízi hal árát. Nálunk, a hol hónapok teltek el, míg a zsir árát maximálták s a hol elsőrendű élelmicikkek ára még ma sincsen maximálva, minő jogon és minő képpel mernek a városoknak szemrehányást tenni? Ezért lássuk az előterjesztésben, hogy mit tett a német, az osztrák és a magyar kormány s akkor tessék kritizálni. Ugy látszik, hogy csak a vármegyékkal vannak megelégedve, mert a megyei közgazgatás okozta, hogy nem lehetett rekvirálni.

Látja, hogy urak, a kik eladják terményüket és disznójukat, kiállnak a fórumra s állításuk olyan vakmerő elcsavarása az igazságnak, melyet nem lehet eltűnni. Az nem lehet, hogy drágán adjam el a disznómat a Zagyva mellett és olcsón egyem meg a pesti vendéglőben! Azt sem tartom lehetségesnek, hogy a városi lakosságot háromszor üssék agyon. Először akkor, a mikor a nyerstermények árát föl-szófolták, másodsor akkor, a mikor ennek következtében az iparcikkeket drágábban kapjuk s végül harmadsor, a mikor a rendkívüli jövedelem adó 22 milliós összegéből egyedül Budapest 12 milliót fizet, a bankokon és részvénytársaságokon kívül. Ehhez hozzá még a városi lakosság tisztességét is elrabolni, — kicsit sok a kedélyességből! A városi lakosság teljesíti a kötelességét a harctéren is, másutt is, az élelmezés terén pedig áldozat. Az egész adórendszer az ő vállán nyugszik. A parlamentti támadást vissza kell utasítani, egyébként lesz arra alkalma, hogy válaszát a parlamentben is elmondja.

A bizottság ezután hozzájárult ahhoz, hogy a német és az osztrák kormány intézkedéseire vonatkozó adatokat összegyűjtsék.

Az ülésen Folkusházy tanácsos beszámolt arról, hogy a főváros lisztkészlete december 4-én este 934 vagon volt. Bódy Tivadar dr. alpolgármester azt jelentette, hogy a Haditermény részvénytársaság a megrendelt 450.000 mázsára 250.000 mázsával van hátralékban. Részt vett az igazgatósági ülésen, a melyen az elnök utasította a vezérigazgatót, hogy a szállítás gyorsabb tempóban történjék s 100.000 mázsa már van is, de nem tudják még ideszállítani. A Haditermény részvénytársaság elnöke kijelentette, hogy aggodalomra semmi ok sincs és ha másképp nem lehet, lisztet fog utalványozni a fővárosnak a malmokból. A további 500.000 mázsa gabona rendelkezésének teljesítésére a Haditermény kormányutastást kér. Az ügyosztály most készíti az erre vonatkozó előterjesztést.

Thirring Gusztáv dr. statisztikai hivatali igazgató jelentette, hogy december 1-éig 21.662 tejjagyzolványt vettek ki betegek részére. A mikor életbe lépett ama rendelkezés, hogy csak lázas és fertőző betegek kaphatnak igazolványt, a szám 1700-ra csökkent. A gyermek-tejjagyzolványokról még nincs pontos kimutatás, körülbelül 14.000—15.000 van.